

ПЛАН ЛЕКЦІЙ З ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО ФАХУ»

Тема 1. Географічна освіта

Лекція 1-2. Історія розвитку географічної освіти. Географічні наукові школи.

1. Історія географічної освіти.
2. Витоки за античних часів.
3. Географія стародавнього світу.
4. Географічні дослідження та освіта Середньовіччя.
5. Географія XX ст.
6. Німецька географічна школа.
7. Французька географічна школа.
8. Американська географічна школа.
9. Сучасні географічні школи: напрямки, вчені, надбання.
10. Дефініція поняття «географія», його трансформація та сучасне розуміння.

Лекція 3. Місце географії в сучасному світі.

1. Роль географічної освіти у сучасному світі.
2. Міжнародний географічний союз та місце географії у вирішенні глобальних проблем людства.
3. Дефініція поняття «географія», його трансформація та сучасне розуміння.
4. Галузі географії.
5. Компетентності сучасного географа та їхні відповідність потребам ринку праці.
6. Особливості географічної освіти провідних освітніх систем світу.

Лекція 4. Освітня система в Україні. Нормативно-правова база освіти.

1. Особливості української географічної освіти.
2. Особливості навчального процесу в Україні та світі.
3. Досвід США та країн Європи.
4. Бакалаврські та магістерські програми за спеціальністю Географія та Середня освіта (Географія).
5. Закон України про освіту.

6. Методичні рекомендації МОН України щодо викладання географії.
7. Інші законодавчі документи, що регламентують освітню діяльність.

Лекція 5. Освітньо-кваліфікаційна характеристика та компетентнісний підхід до її формування.

1. Освітньо-професійна програма та навчальний план.
2. Засоби діагностики якості підготовки фахівців та державна атестація.
3. Форми організації навчального процесу в університеті.
4. Структура навчального плану та його складові.
5. Контрольні заходи та методи їх проведення.
6. Тестування та його види і особливості.
7. Організація навчання студента та структура навчального кредиту.
8. Тестування та його види і особливості.

Лекція 6. Система освіти та її складові

1. Аналіз навчальних програм для учнів 1-11 класів «Географія» за академічним і профільним рівнем стандарту.
2. Навчальна програма молодшої школи в Україні
3. Навчальна програма середньої школи в Україні
4. Навчальна програма старшої школи в Україні
5. Навчальна програма вищої школи в Україні
6. Досвід навчальних програм у провідних країнах світу

Тема 2. Сучасні напрями географічної науки та освіти

Лекція 7. Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів: основні поняття, сучасні концепти, задачі та виклики, застосування практичних знань.

1. Методологічні основи фізичної географії, моніторингу і кадастру природних ресурсів.
2. Компетентності фахівця за освітньою програмою.
3. Місце сучасного географа у вирішенні проблем раціонального природокористування та охорони природи, моніторингу довкілля, кадастру природних ресурсів; володіння сучасними геоінформаційними технологіями.
4. Організація науково-дослідної роботи.

5. Нормативно-правове забезпечення природоохоронної діяльності.
6. Прикладне значення фізико-географічних досліджень.

Лекція 8. Картографія, геоінформатика і кадастр: основні поняття, сучасні концепти, задачі та виклики, застосування практичних знань.

1. Методологічні основи картографії, геоінформатики і кадастру.
2. Сучасні концепції та ключові теорії в галузі картографії, геоінформатики і кадастру.
3. Компетентності фахівця за освітньо-професійною програмою.
4. Місце сучасного фахівця у галузі картографії, геоінформатики і кадастру у вирішенні проблем сьогодення.
5. Організація науково-дослідної роботи.
6. Соціальний запит та сучасні виклики.

Лекція 9. Економічна, соціальна географія та регіональний розвиток: основні поняття, сучасні концепти, задачі та виклики, застосування практичних знань.

1. Методологічні основи економічної та соціальної географії.
2. Інструментарій науки.
3. Основні поняття та категорії.
4. Сучасні концепції та ключові теорії в галузі соціальної, економічної географії, регіоналістики.
5. Компетентності фахівця за освітньою програмою.
6. Місце сучасного економ географа у вирішенні проблем регіонального розвитку.
7. Соціальний запит та сучасні виклики.
8. Прикладне значення суспільно-географічних досліджень.

Лекція 10. Географія рекреації та туризму: основні поняття, сучасні концепти, задачі та виклики, застосування практичних знань.

1. Методологічні основи географії рекреації та туризму.
2. Інструментарій науки.
3. Основні поняття та категорії.
4. Сучасні концепції та ключові теорії географії рекреації та туризму.
5. Компетентності фахівця за освітньою програмою.
6. Місце сучасного фахівця у галузі географії рекреації та туризму у вирішенні проблем сьогодення.
7. Соціальний запит та сучасні виклики.

Тема 3. Географічна освіта та наука для сталого розвитку

Лекція 11-13. Основи географічних наукових досліджень.

1. Поняття про наукові дослідження та науково-дослідну роботу.
2. Види і форми. Роль науково-дослідної роботи у формуванні професійних компетентностей географів.
3. Методологія наукового дослідження.
4. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
5. Джерела даних для географічного дослідження.
6. Поняття бази даних, вимоги до її формування.
7. Інформаційно-пошукові системи.
8. Програма географічного дослідження.
9. Методи інформаційного забезпечення.
10. Методи аналізу емпіричних даних географічних досліджень.
11. Основні етапи географічних досліджень.
12. Поняття про наукові публікації: класифікації, структура, види наукових статей.
13. Поняття про наукометричні бази, їх перелік, пошук та вибір видань, які відповідають напрямку досліджень.
14. Цитування як вимірник затребуваності дослідження та його результатів.
15. Поняття про impact-фактор, H-індекс, показники Source Normalized Impact per Paper (SNIP) та SCImago Journal Rank (SJR).
16. Поняття про академічних плагіат, наукову етику та моральні принципи.

Лекція 14-15. Освіта для стійкого розвитку: значення та місце географії як інтегративної дисципліни.

1. Витоки ідей освіти для стійкого розвитку.
2. Діяльність міжнародних організацій з питань забезпечення стійкого розвитку.
3. Якісна освіта як одна із 17 цілей сталого розвитку 2030.
4. Особливості впровадження освіти для стійкого розвитку в країнах світу.
5. Потенціал географії для забезпечення освіти для стійкого розвитку.
6. Особливості діяльності Міжнародного географічного союзу.
7. Люцернська «Декларація про географічну освіту для сталого розвитку».

8. Міжнародній хартії географічної освіти.
9. Географічна освіта для стійкого розвитку в Україні.